

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VII. Sacerdotium est duplex partiale Sacramentum, & duplicum
imprimit characterem, cum essentiali dependentia posterioris à priori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](#)

Sacerdotio; & potestatem absolvendi à peccatis seu collationem hujusmodi potestatis, si est Ordo distinctus à collatione potestatis confundandi. Pro clariori autem elucidatione harum exceptionum, pono sequentes Conclusiones.

CONCLVSION VII.

Sacerdotium est duplex partiale
Sacramentum, & duplum
imprimet characterem, cum
essentiali dependencia posterio-
ris à priori.

126. Prima pars
scotii,
et
Episcopi
habent
in suis
libris
Episcopibus. Sed in Sa-
cerdotio videtur probabile, quod ibi sint duas forme
partiales, in quarum altera conferatur potestas confi-
ciendi Eucharistiam: in reliqua potestas ab solvendo in
penitentia: & iis coniungantur duas materias: hoc
est, duo signa visibilia propria: forma prima, tradi-
tio calicis & patena cum hostia: Accipe potestatem
celebrandi &c. Secunda forma, impositio manus
Episcopi super caput: Accipe Spiritum Sanctum.
Et sic Episcopus concorditer agat summo Episcopo
Christo, qui, ut dictum est prius, constituit potestatem
Apostoli tam confundi, quam absolvendi. Ex
hoc enim pater quomodo sunt septem Ordines, qui sunt
institutiones in Ordibus. & illi septem dicuntur con-
tineri sub Sacramento Ordinis, vel magis proprie sub
Sacramento Ordinationis, in quantum est unum Sa-
cramentum.

Hanc sententiam sequitur Vasquez d' p. 239.
127. c. 3. citans præterea pro ea Michaelem Medi-
nam lib. 1. de continentia factorum hominum
cap. 21. & 22. Viguerium in Institut. Theol.
c. 16. §. 6. Roffensem in lib. de defensione
Sacerdotii contra Lutherum congressu 2. axio-
mate 9. & in lib. contra captivitatem Babyloni-
cam c. 12. §. 7. & Waldensem to. 2. qui est
de Sacramentis c. 123. n. 5. & seqq.

Probatur autem ex verbis Scoti; quia in
Sacerdotio completo & perfecto, involvuntur
duae forme partiales, & duae materiae partiales
& duplex potestas; quidam ergo & duo partia-
lia Sacraenta? Antecedens ostenditur quoad
primam partem; quia una forma est: Accipe po-
testatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro vivis &
mortuis in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti,
telle Concil. Florent. in Decret. Eugen. §.
Sextum Sacramentum est Ordinis. Et ideo à nemini
negatur. Altera forma est: Accipe Spiritum
Sanctum, quorum remissis peccatis, remittuntur eis;
& quorum retinueris, retenta sunt. Quæ tamen
non prescribitur in Florentino, & ideo à Nun-

nullis non admittitur, ut forma sacramentalis.
Consimiliter probatur Antecedens quoad se-
cundam partem; quia prima materia est por-
rectio calicis cum vino, & patena cum pane;
quæ, quoniam à Florent. eodem loco prescri-
bitur, ab omnibus admittitur. Secunda est im-
positio manuum super caput ordinandi; quæ,
quia in Florent. non exprimitur, ab Aliquis negatur esse materia sacramentalis.

Tertia pars Antecedens expressis verbis tra-
ditur à Concilio Tridentino sess. 23. c. 1. ibi: Cone. Tridi.
In Sacerdotio potestatem traditam consecrandi, offe-
rendi, & ministrandi corpus & sanguinem eius (ecce
una potestas) non non & peccata dimittendi & re-
mittendi (qua est altera potestas) sacra Lutea
ostendit, & Catholica Ecclesia Traditione semper do-
cunt. Item can. 1. Si quis dissentit, non esse in novo
Testamento Sacerdotium visible & externum, vel non
esse potestatem aliquam consecrandi & offerendi verum
corpus & sanguinem Domini, & peccata remittendi
& remittendi &c. anathema sit.

Has vero potestates esse distinctas, nemo in-
ficias ire potest, qui Consecrationem & Ablo-
cationem à peccatis admittit esse actus distin-
ctos, & potestatem consecrandi prius datum
fuisse Apostolis, quæm potestatem absolvendi;
sed quoniam hoc ultimum. Aliqui rejiciunt,
ideo etiam rejiciunt nostram sententiam.

Dicunt autem, utramque potestatem dari per
traditionem calicis cum vino &c. cum verbis
superius allegatis. Accipe potestatem offerendi &c.
Adeoque Apostolos in ultima Cena accepisse
utramque potestatem, quævis altera esse im-
pedita ab exercito, donec Christus ipsis dixit:
Ioannis 20. Accipe Spiritum Sanctum &c. Et con-
sequenter affuerunt, etiam hodie Sacerdotes ac-
cipere utramque potestatem, per primam for-
matam & materiam; in tantum, ut si Episcopus
moreretur post primam materiam & formam,
& aliis non succederet, qui diceret: Accipe
spiritum sanctum, sic ordinatus posset validè ab-
solvere à peccatis suos subditos.

Restat ergo nobis probandum; impositio-
nem manuum, cum illis verbis: Accipe Spiritum
sanctum &c. tametsi à Florentino non exprimitur,
nihilominus esse materiam & formam sa-
cramentalium, utpote per quam conferatur gra-
tia sanctificans, & potestas remittendi peccata
prius non collata.

Equidem quod ad Florentinum attinet, di-
co, non fuisse intentionis Eugenii, illo loco
exactè designare & recensere sigillatum omnem
materiam & formam singulorum Ordinum, ut
patet ex illis verbis: Et sic de aliorum Ordinum
formis, prout in Pontificali Romano laicè continuatur.
Expressit itaque formam primariam Sacerdotii,
utpote per quam confertur primaria potestas,
scilicet consecrandi verum corpus Christi, &
posuit materiam, quæ communis quodammodo
erat Sacerdoti cum aliis Ordinibus.

Alioquin in Concilio Carthaginensi 4. ubi

Rer. 3

dil.

128.
Potestas
consecrandi
et dimittendi
a potestate
absolvendi

129.
impositio
manuum
cum illis
verbis. Acci-
pe &c. Ius
materiam &
forma
essentialia

130.
dil.

Mulus im.
positionis
meminat
Cone. Car-
thag. 4.

disponitur, qualiter Ecclesiastica officia ordi-
natur, nulla sit mentio porrectio calicis,
aut forma correspondens, sed solus impositionis manuum, ibi: Presbyter cum ordinatur,
Episcopo cum benedicente, & manum super caput
eius tenente, etiam omnes Presbyteri, qui presentes
sunt, manus suas iuxta manum Episcopi super caput
illius teneant. Et tamen haec porrectio, & for-
ma correspondens, communiter recipitur pro
materia, & forma essentiali.

Licet ergo Concilium Florentinum non
meminerit impositionis manuum, aut verbo-
rum correspondentium, cum sit tantum argu-
mentum negativum, non concludit quidquam
contra nos; nisi clarè ostendatur, Concilium
ibi voluisse, & debuisse enumerare omnes ma-
terias, & formas essentiales singulorum Ordin-
um. Et forte eam omisit, quia Armeni ut-
bantur impositione manuum, eaque sola, ut er-
go foret uniformitas inter utramque Ecclesiam
Latinam & Graecam, expressis illam materiam
& formam, in qua erat discordantia.

131. Sed veniamus ad punctum principale, &
An aposto-
lis in ultime
Cena fuerit
data sola
potest
concedere
di.

facile accepimus potestatem absolvendi prius mor-
perunt post Resurrectionem Ioh. 20. detin-
tur idem Concilium fess. 14. cap. 1. ibi: Ad
eum autem Sacramentum Penitentie tunc praepa-
ratur, cum a mortuis excitatus, insufflatur in dis-
pulos suos, dicens: Accipite Spiritum sanctumque
rum remittere peccata, remittuntur eis; &
quorum retinueritis, retenta sunt. Quare
signi facti, & verbis tam perspicuis, praefatu-
muntendi & retinendi: peccata, ad reconcilianda glo-
res, post Baptismum laptes, Apostolis, & cetero-
rum P.P. confessus semper intellexit.

De hoc punto sic discurrit Scotus 4. dist. 19.
q. unicâ n. 9. Illa sunt distincta potestates, quarum
una potest esse sine alia: sed potestas conficiendi cor-
pus Christi, sive character Sacerdotii, ut ad hoc est,
potest esse sine illa potestate, quia includitur in Clavi-
bus: ergo &c. Minor probatur; quia si fuit in Apo-
stolis in Cena, cum dicebat eis: Hoc facite in meam
commemorationem; ibi data est eis potestas confi-
ciendi: sed non Clavium usque post resurrectionem 10-
an. 20. dicente Christi; Quorum remiseritis &c.

Co-similiter videtur posse argui de quilibet Sacerdo-
te, nunc ordinato in Ecclesia. Prius enim dicit Episco-
pus ordinando: Accipe potestatem conficiendi,
vel celebrandi Missam tam pro vivis, quam
pro defunctis, dare ei calicem: O quibusdam in-
terpositis, ponens manus super caput eius dicit: Ac-
cipe Spiritum sanctum, quorum remiseritis &c.

Vnde videtur, quod quilibet Sacerdos prius tem-
pore accipit potestatem conficiendi, quam absolvendi;
ergo est alia & alia. Et istud probat, quod non tantum
distinguitur a charactere, si character est aliquid unum,
immo quod sunt distincta potestates inter se.

Item (ut dictum est supra) character non potest esse
sibi relatio; relatio autem non potest esse eadem ad
plures terminos. Corpus Christi verum & mysticum,
vel Consecratio hujus, & Absolutio illius sunt di-
stincti termini; ergo illud, quod est relatio ad Conse-

rationem, non est idem cum potestate ad absolu-
endum. Hucusque Doctor Subtilis.

Sed quod hic dicit de charactere, quod non
potest esse nisi relatio, minus bene consonat ei,
quod dixit 4. dist. 6. q. 10. n. 13. Non potest pre-
bari characterem, si ponatur forma realis, efforma
absolutam realē vel respectivam; quia unquam
salvari potest, quod sit scilicet forma respectiva, id
quod sit forma realis absoluta.

Interim quod dixit 4. dist. 6. præferendum
est; quia ibi expresse agit de natura, seu enti-
tate characteris, hic autem solidū argumentatur
contra eos, qui sentiunt, eundem esse charac-
terem seu potestatem conferandi & absolvendi.
Unde nec hoc argumentum ullius momenti est apud eos, qui docent, characterem
esse formam absolutam; & quia nos illud-
cuimus Disp. 1. Sect. 4. Conclus. 8. ideo horum
argumento non utemus, sed contenti erimus pro
argumento, videlicet, quia una potest esse
finis alia in Apostolis.

Quod probatur: quia potestatem confi-
di accepimus in ultima Cena hisce verbis: facite
meam commemorationem; ita docet Concilium
Tridentinum fess. 22. c. 1. ibi: Ad
eum autem Sacramentum Penitentie tunc praepa-
ratur (panis ac vini) symbola, Apol-
lis, quos tunc novi Testamenti & certe confi-
bant; ut sumerent, & addidit; & eisdem, etiam
Sacerdotio successoriis, ut offerent, præcepti
verba: Hoc facite in meam commemora-
tionem, mihi semper Catholica Ecclesia intellexit, & in
eius.

At vero potestatem absolvendi prius mor-
perunt post Resurrectionem Ioh. 20. detin-
tur idem Concilium fess. 14. cap. 1. ibi: Ad
eum autem Sacramentum Penitentie tunc praepa-
ratur, cum a mortuis excitatus, insufflatur in dis-
pulos suos, dicens: Accipite Spiritum sanctumque
rum remittere peccata, remittuntur eis; &
quorum retinueritis, retenta sunt. Quare
signi facti, & verbis tam perspicuis, praefatu-
muntendi & retinendi: peccata, ad reconcilianda glo-
res, post Baptismum laptes, Apostolis, & cetero-
rum P.P. confessus semper intellexit.

Et cap. 5. ibi: Quia Pomum noster ē terra al-
scensurus ad cœlos, Sacerdos suis fratris no-
quit, tamquam Praefates & Iudicis, ad quos omnia
mortalia criminis deseruntur, in que Christi filii
deciderint.

Quomodo posset Ecclesia manifestius exi-
mere, Ioh. 20. & non ante Resurrectionem
fuisse datum Apostolis, & eorum Successoribus
potestatem absolvendi à peccatis, illis verbis:
Accipite spiritum sanctum &c.?

An fortè aliquis dicet: Christum Ioh. 20.
solidū indicasse potestatem, antea collatam.
Sed hic etiam dicere debet, Christum ibi non in-
stituisse Sacramentum Penitentie, sed tan-
tum indicasse antea fuisse institutum; cum ita
mena Concilium supra dicat, tunc praepos-
tulare.

fuisse institutum. Deinde quero ab illo, Christus ibi non dedit Spiritum sanctum Apostolis; sed dumtaxat indicavit, Spiritum sanctum prius collatum fuisse? Hoc in primis est contra proprium & obvium sensum verborum, sine ulla ratione impropriam illa intelligendi.

Præterea; videri posset alicui, id damnatum fuisse in sacra Synodo Generali Constantinopolitana Collat. 8. can. 12. ibi: Et super alias innumerabiles blasphemias auctor est dicere (Theodorus Mopsuestenus) quod post Resurrectionem, cum insufflasset Dominus Discipulis, & dixisset: Accipite Spiritum sanctum, non dederis Spiritum sanctum, sed figuratum tantummodo insufflavit. Et verò significare, antea datum fuisse Spiritum sanctum, nunc autem non dari, nonne est figuratio insufflare?

Scriptum est 1. Cor. 10. v. 1. & sequentibus: Nolo enim vos ignorare Fratres, quoniam Patries nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt; & omnes in Moysi baptizati sunt, in nube & mari: & omnes eandem escam spiritalem manducaverunt, & omnes eundem potum spiritalem bibi- sunt &c.

Et quomodo putas comedenter & bibenter? Hec omnia (inquit Apostolus ibidem v. 11.) in figura contingebant illis. Quippe significabant Sacramenta novæ legi pro tempore futuro. Ego similiter in figura seu figuraliter dicam videtur fuisse Apostoli: Accipite Spiritum sanctum, si hinc verbis solidum significabatur Spiritus sanctus, pro tempore præterito datus Apostoli.

Apposic Cyrus Alexandrinus lib. 12. in Ioan. cap. 56. explicans haec verba: Acciperunt, inquit, Spiritum sanctum, quando insufflavit & dixit: Accipite Spiritum sanctum; nunquam enim dixisset, qui mentiri nescit, nisi dederit. Et quāvis Episcopus mentiri sciat, equidem non est præsumendum, quod mentiatur, quando dicit ordinando: Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseris &c.

Si autem à me queritur, quid ibi intelligatur per Spiritum sanctum? Respondeo cito; intelligitur gratia sanctificans, & ipsa Ecclesiastica potestas absolvendi a peccatis. Ita Auctor libri qq. veteris & novi Testamenti apud D. Augustinum c. 93. in medio: Illud, inquit, quod insufflasse in Discipulos Dominus legit post dies paucos Resurrectionis sue, & dixisse, Accipite Spiritum sanctum, Ecclesiastica potestas collata intelligitur esse. Quia enim omnia in traditione dominica per Spiritum sanctum aguntur, idcirco cum regula eis & forma traditur huic disciplina, dicunt eis; Accipite Spiritum sanctum. Et quia verè ad ius Ecclesiasticum pertinet, statim subiicit dicens: Cujus tenueritis peccata, tenebuntur, & cujus remitteritis, remittentur ei.

Inspiratio ergo haec, gratia quadam est, qua per traditionem infunditur ordinatus, per quam commendatores habeantur. Vnde Apostolus dicit ad Timo-

theum: Noli, inquit, negligere gratiam, quæ est in te, quæ data est tibi per impositionem manuum Presbyteri. Semel ergo fieri oportuit, ut de cetero traditio ista non sine dono Spiritus sancti efficeretur. Sicut enim in Salvatore forma data est visibilis, ut post Baptismum spiritus sanctus credentibus de cetero visibiliter dari non ambigeretur, stet & in sepradicata causa forma data est in principio, ut ex traditione Ecclesiastice Spiritus sanctus insufflatur. Hucusque præfatus Auctor.

Ex quo testimonio Waldensis suprà (existens illud esse Divi Augustini, sed perpetiam, Redargutus ut appareat ex censura prædicta illi lib. apud Wicelli ex D. Augustinum in Imprest. Parisiensi) redar. Waldensis, goit talitatem & mendacium Wicelli, qui dicit, Christum non expressisse horam, vel formam, quæ lros Apostolos instituit Sacerdotes. Augustinus plane signat horam, & formam: horam, quando post paucos dies Resurrectionis prædictæ, insufflavit discipulis. Formam, quando insufflando dedit eis gratiam Spiritus sancti dicens: Cuius tenueritis peccata &c. Et ideo, inquit, adhuc cum ab Episcopis regula & forma traditur ordinatus, dicitur eis: Accipe Spiritum sanctum, quia omnia in traditione Domini per Spiritum sanctum aguntur. Et haec inspiratio est gratia quædam, non quidem gratum Deo faciens, sed ut commendatores habeantur, inquit Augustinus, secundum illud: Noli negligere gratiam &c. Hanc item gratiam semel datam dicit, ut de cetero semper in ordinatione dari non ambigeretur seu dubitaretur. Et probat hoc de utroque Sacramento Confirmationis & Ordinis dicens: Forma data est in principio: ut ex eo traditioni Ecclesiastica Spiritus sanctus insuffsus credatur. Hacenus Waldensis.

Ubì quod sit: Hac inspiratio est gratia quædam, non quidem gratum faciens &c. commode intelligendum est de prima gratia gratum faciente; aliquoquin certum esse debet apud omnes Catholicos, Ordinationem conferre augmentum gratiae sanctificantis, seu gratum facientis, si est verum Sacramentum. Atque illud augmentum non negare Waldensem, patet ex verbis sequentibus:

Sed ut commendatores habeantur secundum illud: Noli negligere gratiam &c., per quam gratiam Interpretes intelligunt gratiam gratum facientem, seu augmentum gratiae sanctificantis; alias ex illo loco non bene probaretur Ordinationem esse verum & propriæ Sacramentum.

Deinde sequitur apud Waldensem: Et probat hos

hos de utroque Sacramento, Confirmationis & Ordinis, & tamen in Confirmatione non alio modo infunditur iam Spiritus sanctus, quam per infusionem gratiae sanctificantis, que est propria Spiritui sancto.

138.

*Illiis verbis:
Accipit
Spiritum
sanctum,
data fuit
potestas, &
infusa gra-
tia ex D.
Cyrillo.*

Itaque, secundum dictum Auctorem apud Divum Augustinum, illis verbis: *Accipit Spiritum sanctum &c.*, & data fuit potestas, & infusa gratia sanctificans.

Consonat Cyrus supra ibi: *Quod igitur ratione divine naturae dignitatem, ac potestatem dispensalis suis Salvator largitus est? Qui certe absudum non est, peccata remitti posse ab illo, qui spiritum suum (per infusionem gratiae sanctificantis) in seipsis habeant. Nam quum ipsi remittunt aut detinent, Spiritus qui habitat in eis (per gratiam sanctificantem) per eos remittit & detinet.*

*& Chryso-
stomos.*

Et Chrysostomus homil. 85. in Ioan. post medium explicans eadem verba: *Quorum remissoris peccata &c. art. Quemadmodum Rex praefatos mutens, ut in carcere traduant, & ut liberent potestatem praber: ita Iesus discipulos dimittens, bac munit autoritate. Et infra.*

Non tamen quisquam erraret, si tunc eos potestatem quandam & gratiam spiritualem accepisse diceret, non tamen ut mortuos suscitarent, & virtutes ostenderent, sed ut peccata dimiserent. Differentes enim sunt gratiae spiritus, quare addidit: *Quorumcunque remissoris peccata, remissa sunt, ostendens, quod virtus genus largiatur. Ergo sentit Chrysostomus ibi Apostolis fuisse collatam potestatem absolviendi, & gratiam spiritualem seu sanctificantem.*

139. *Contrarium
videtur sen-
tire Doct.
Angel.*

Plane, inquis, sed potestatem in actu secundo, id est, exercitium potestatis, collatae in ultima Cena. Ita videtur sentire Doctor Angelicus 4. dist. 24. q. 2. art. 3. ad 2. Dominus, inquit, discipulis deis sacerdotalem potestatem, quantum ad principalem actum, ante passionem in Cena, quando dixit: *Accipite & manducate. Vnde subiunxit: hoc facite in meam commemorationem: sed post Resurrectionem dedu eis sacerdotalem potestatem, quantum ad actum secundarium, qui est ligare & absolvere.*

Hinc consequenter idem sanctus Doctor ibidem in corpore: *Potestatis, inquit, collatio sit per hoc, quod datur eis (Sacerdotibus) aliquid, quod ad principalem actum pertinet, & quia principalis actus Sacerdotis est consecrare Corpus & Sanguinem Christi, ideo in ipsa datione calicis sub forma verborum determinata, character Sacerdotibus imprimitur.*

Et ejusdem videtur fuisse sententia Doctor Seraphicus 4. dist. 14. p. 2. a. 1. q. 4. in corp. ibi: *Quoniam igitur in Ordine imprimitur character, quod est signaculum ad aliquam potestatem spiritualem: hoc pro generali regula habendum est, quod in illo signo exteriori imprimitur character in quolibet Ordo, in quo principalis potestas, quam respicit Ordine signatur tradi ordinato. Sed hic principalis potestas est potestas consecrandi; ergo character sa- cerdotalis imprimitur in traditione calicis cum*

verbis correspondentibus, ut potest in qua signatur tradi potestas consecrandi.

Sed, ut incipiāt à D. Bonaventura, Vol. quæsuprà c. 2. n. 5. putat, eum pro materia *Adventus Sacerdotii assignare solam manum impositionis. D. Bonaventura* & verba illi correspondentia solidam pro forma; docet enim in universum, per materiam illam & formam, per quam denotatur potissima actio, & ministerium Ordinis, inspicere characterem: *potissimum autem in Sacerdotio materiam esse manum impositionem, eo quod manus sit organum organorum, hoc est, instrumentum instrumentorum, & ita per illam denotetur maximum Sacerdotii ministerium. In Vasquez. Verē an falso patet ex dicens Se. sequenti, ubi de materia & forma singulorum Ordinum.*

Quod attinet ad D. Thomam, Capitulo 4. dist. 19. q. 1. a. 3. sic eum intelligit: Eadem inquit, potestas erat, que primò dabatur in ordine ad primum & principalem actum, scilicet conficiendi Eucharistiam. Et secundò dabatur ad actum secundarium, scilicet solvendi & ligandi, sic scilicet, quod accipientes illum characterem, per illum poterant instrumentaliter cooperari ante Resurrectionem ad primum actum super corpus Christi verum, non autem ad secundum actum, qui est super corpus Christi mysticum; sed post Resurrectionem poterat cooperari instrumentaliter ad utrumque actum, quia principale agens, scilicet Christus, scilicet posuerat alterum coagere eis ante Resurrectionem & alter post: nec sequitur quod sic alia & illa potestas instrumentaliter, quia eodem instrumento potest faber ad diversos effectus, secundum diversa tempora, diversimode operari. Ita prelous.

Verum enim vero, cum, secundum nostra principia, illa potestas instrumentaliter non sit aliquid physicum, sed morale tantum, cuius character est sigillum, & illud morale non sit aliud, quam illa assistentia seu congeatio Christi; scilicet alia fuit assistentia seu congeatio Christi (tam in actu primo, id est, voluntate coagendi, quam in secundo) post Resurrectionem; etiam, secundum nostra principia (quod quid sit in principio sancti Thomæ) alia fuit potestas post Resurrectionem, & non eadem cum potestate ante Resurrectionem, manifestum cum aliis verbis, & alio signo reali illa congeatio fuit apostolis promissa post Resurrectionem.

Sed audiamus Vasquez supra n. 34. Quid inquit, dixit Capreolus, Apostolos quidem receperisse utramque potestatem in Cena, expressum quidam ad consecrandum, impeditum in actu ab solvendum à peccatis, commentum plane est; nam quod fuerit hujusmodi impedimentum ad solvendum, non constat, quod ulla modo confare potest. Primum quidem fuisse præceptum aliquod, quo prohibi-

142.
Contra
guatas.

rentur ante Resurrectionem absolvere, committitum planè est, cum ad hoc afferendum nullum habeamus fundatum. Præterea fuisse aliud impedimentum tale, ut etiam si re ipsa vellet absolvere, eorum Absolutio nulla esset, non minus sine fundamento diceretur: nullum enim aliud esse poterat, nisi quod eis subdita non esset legitima materia, circa quam hanc potestatem exercere possent: hoc autem impedimentum positum fuisse & obstruisse potestari, semel Apostolis traditæ, non minus sine fundamento afferitur; nam cùm jam possent Apostoli baptizare, cur etiam non possent absolvire, si potestas remittendi peccata ipsiis jam tradita esset? Hæc ille.

Quia, inquis, ad baptizandum non requiriatur propriæ dictæ juridictio, sicuti ad absolvendum; & quidem Christus omnes subjecerat Apostolis, quantum erat necessarium ad Baptismum; secùs in ordine ad Sacramentum Penitentia, quod tunc nondum erat institutum. Nonne hodie potest aliquis habere potestatem baptizandi, & potestatem Ordinis absolvendi, qui equidem non possit vel saltem validè absolvire, quem alioquin validè & licite posset baptizare, si nondum esset baptizatus? Quidn ergo Apostoli habuerint potestatem baptizandi, & potestatem Ordinis absolvendi, estò pro tunc non possent validè absolvire, defecuta potestatis jurisdictionis?

143.
Objecit ex
Ad. 1.
Anteponit
Solvitur.

Autobella
Iust. 20.
non est data
simplici ju-
stificatio-
nibilia.

Ue verum fatetur, non video contradictionem, quin sic esse potuerit. Interim sic fuisse simplex iustificatio, unde probatur? Immo potius oportet ostenditur ex datione Spiritus sancti, insufflatione, & verbis Christi, quæ non erant necessaria, ut daretur Apostolis simplex jurisdictionio, sive ut fideles ipsi subjecerentur in ordine ad hoc Sacramentum, ut patet ex hodierna praxi Ecclesiæ, quæ illam jurisdictionem concedit abfque ullis ceremoniis externis, & abfque datione Spiritus sancti, seu gratiæ sanctificantis.

Sed dicet aliquis cum Armacanu lib. 11. de qq. Armenorum c. 15. ante medium: A&G. 1. v. 16. & 17. Scriptum est: Vt Fratres oportet impleri Scripturam, quam prædictus Spiritus S. per os David de Iuda, qui fuit Dux eorum, qui comprehendebant Iesum: qui communoratus erat in nobis, & soritus est fortem ministeriu bius. Ergo Iudas ante Resurrectionem accepérat fortem ministerium, id est, Sacerdotii & Episcopatus; nam David seu Spiritus sanctus per os David de eo prædictis Psal. 108. v. 8. Fiant dies eius pauci & Episcopatum eius accipiat alter. Ergo etiam ceteri Apostoli ante Resurrectionem jam accepérant potestatem abolvendi à peccatis; quippe Episcopatus nomen est dignitatis & jurisdictionis.

Respondeo; quare ergo non poterant absolvire ante Resurrectionem? Siquidem jam nihil debeat, ut post materia latis applicata per dignitatem Episcopalem, nū dixeris, fuisse Episcopatus.

scopos merè titulares absque ullis subditis, quod planè gratis effingitur.

Quapropter dico; Petrum, cuius sunt ista verba A&G. 1. per ministerium intellexisse Apostolatum, ad quem electus fuerat Iudas cum aliis undecim pridem, quām Sacerdotes & Episcopi ordinarentur, scilicet Lue. 6. n. 13. & seqq. Et cum dies factus esset vocavit discipulos suos: & elegit duodecim ex ipsis (quos & Apostolos nominavit) Simonem &c. & Iudam Iscariotem, qui fuit proditor. Cūnam tamen juxta Tridentinum l. 22. cap. 1. facti sunt Sacerdotes in ultima Cena.

Quod enim (inquit Vasquez supra n. 31.) ipse Armacanus, & illi recentiores contendunt, 144. Mar. 6. quando Apostoli oleo ungebant infirmos; fuisse Sacerdotes ordinatos, sed error jam defendi non potest. Et sane nulla erat necessitas eos tunc ordinandi Sacerdotes, cum illa officio non foret Sacramentum extremæ Unctionis, ut patet ex dictis Disp. præcedenti.

Atque ut fuisse, poterat Christus cum Apostolis dispense; ut antequam essent Sacerdotes illud ministrarent, & hoc est potius dicendum, quām quod fuerint instituti Sacerdotes, antequam esset institutum sacrificium, & Christus seipsum declarasset Sacerdotem secundum ordinem Melchizedech, in eternum constitutum.

Merito autem Apostolatum vocavit David Episcopatum; quia licet à principio Apostoli non fuerint ordinati Episcopi, tamen cum tempore erant ordinandi; & Iudas ordinatus fuisse, nisi ante illud tempus defecisset; ut patet, quia Matthias, qui successit in locum ejus, ordinatus fuit Episcopus, & eandem accepit potestatem, quam alii Apostoli jam à Christo acceperant Ioannis 20.

Objicit præterea Armacanus; quod Thomas non fuerit cum catenæ Apostolis, quando Ioannis 20. eis dixit Christus: Accipite Spiritum sanctum &c. Ergo in nostra sententia Thomas matrem non fuit ordinatus Sacerdos ad remittenda peccata.

Respondeo; non fuit simul cum aliis ordinatus, concedo totum; fuit tamen ordinatus, quando iterum Christus Discipulis apparuit Thomæ præsente, tametsi Scriptura hoc non memorat, juxta illud Ioannis 20. v. 30. Multa quidem & alia signa fecit Iesus in coniecta Discipuli. Joannis 20. rum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc.

Denique, quod ait Armacanus, Sacerdotium antiquæ legis totum simul, & non per partes collatum fuisse, ac proinde & novum Sacerdotium hoc modo conferri debuisse, minoris momenti est; nam (inquit Vasquez supra n. 32. & seqq.) cum Sacerdotium Evangelicum duas contineat insignes potestates, alteram in corpus Christi vetum, ad consecrandum ipsum, & sanguinem ejus, ipsamque in Sacrificium offrendum, alteram in corpus Christi mysticum ad remittendum peccata, & utraque per ipsam Ordinationem debeat significari; et quod Ordinatio.

145.
Apostoli
boni erant
sacerdotes
quando
Mar. 6. oleo
ungebant
infirmos.

vid. vocat
Apostola.
cum Episcopis
patet.

146.
Tertia ordo
anno ex cod.
Anct. dilutus
tur.

Ordinatio Sacerdotis Euangelici sit Sacramentum, ac proinde significare debeat id, quod efficit, sicut cætera Sacraenta novæ legis, necessarium fuit iuxta hanc institutionem, ut unaquaque potestas per suam peculiarem formam & materiam conferatur, atque consolto Christi diverso tempore unamquamque eorum Apostolis contulit. Sacerdotium autem antiquum non conferebatur per Ordinationem, quæ esset Sacramentum, gratiam ad ministerium conferens: & ita non fuit opus duabus ordinationibus, aut pluribus conferri, sed unicâ, per quam intelligebatur electus ad omnia munera, quæ in lege antiqua ei prescripta erant. Hucusque Vasquez.

Quæ cùm ita sit, cùmque aliunde Ecclesia in Ordinatione Sacerdotum, Christum imitata, ritu perpetuo Christi verbis, & formâ illâ: *Accipe Spiritum sanctum &c.* semper uia fuerit, quis ambigat, idem omnino velle facere, quod Christus fecit; ac proinde potestatem absolvendi, seorsim & separatis post collatam potestatem offerendi seu conferandi, tradere nunc velle, semperque voluisse?

148.
Ecclesia per
illa verba:
*Accipe Spiritum
sanctum &c.*
confert
potestatem
absolvendi.

Et sane qua ratio esse potest, ut hæc verba in ore Christi efficacia fuerint, in ore autem Episcoporum Ecclesiæ, pristinam virtutem amiserint? An forte quia Christus ea coniunctis in sufflationi, Episcopi autem conjungit impositionem manuum?

Nonne Christus Apostolos ordinavit Sacerdotes ad consecrandum, traditione sui corporis & sanguinis jam consecrati, & verbis illis *Luc 22. Hoc facite in meam commemorationem?* Quis propterea negat, Episcopos Ecclesiæ hodie ordinare Sacerdotes ad consecrandum, traditione calicis cum vino, & illis verbis: *Accipe potestatem offerendi &c?* Nonne multi docent, Apostolos confirmisse sola manuum impositione sine Chrismate? Nunc vero Episcopi operatione Chrismatis confirmant. Utrumque profecto factum fuit ex divina institutione & dispensatione.

Consimiliter ergo in hoc Sacramento, quod nunc non utantur Episcopi in sufflatione, sed impositione manuum; nec traditione corporis & sanguinis consecrati, sed traditione calicis cum vino, & patenæ cum pane; neque illis verbis: *Hoc facite &c.* sed istis: *Accipe potestatem &c.* factum fuit ex divina institutione, saltem mediata. Quod addo; quia mihi valde probabile est, ut ostendam Sect. sequenti, Christum materiam & formam Ordinationis non determinasse in individuo; sed illam determinationem reliquis dispositioni Ecclesiæ, quævis id neget Vasquez suprà n. 36.

149.
Itaque, ut proprius ad Conclusionem nostram accedamus, nulla appetet ratio, quare hodie per manuum impositionem, quæ fit à solo Episcopo post communionem, cum verbis illis: *Accipe spiritum sanctum &c.* quare, inquam, non

conferatur Sacerdotibus potestas absolvendi à peccatis.

Audiamus Concilium Tridentinum scilicet, capitulo 3. de Sacramento Extrema Unctionis, ubi docet in illis verbis *Iac. 5.* Adducat Presbyter &c. non haud obscurè traditum fuisse, qui ministrare tam debeat hoc Sacramentum: Nam, inquit, *scilicet tenditur illic, propriis huic Sacramenti manibus elefere Ecclesia Presbyteros;* quo nomine, eo loco, non aetate seniores aut primores in populo intelligendi nuntiant, sed aut Episcopi, aut Sacerdotes ab auctoritate ordinati per impositionem manuum Presbyteri.

Quidni ergo hæc manum impositione similiter essentialis; & non tantum aliqua ceremonia Ecclesiastica? Ceteras, quia Ecclesia bene dixisset: *Ab ipsis ritè ordinatis per consecrationem, seuunctionem manuum?* Noli confere; quia hoc consecratio, seu unctione non est materia elementalis, quam tamen videtur significare illæ modis loquendi.

Porrò per ly Presbyteri, non intelligit Concilium concursum Episcoporum, illum enim non esse necessarium ad Ordinationem Sacerdotis non poterat ignorare, sed dignitatem Episcopi, à quo manus imponuntur Sacerdotibus. Etenim hæc dignitas jure ordinario à plures Episcopis conferitur.

Si autem à me queritur; quare potius Concilium meminierit impositionis manuum, quia in traditione calicis? Responde citius; quia in traditione calicis non datur aliqua potestatio Sacerdotibus remittendi peccata, sed tantum ad consecrandi Eucharistiam; iam autem per Sacramentum Unctionis remittit Sacerdos peccata, etiam proximè, ut pater ex ejus forma. Vide Sect. 2. præced. Disp. Conclus. 1.

Ex quo colligit Vasquez suprà n. 40. Sect. 10. dōtēm, conjectatum per solam traditionem calicis, non fore validum instrumentum Extreme Unctionis, ut nec Sacramenti Penitentiae.

Omitto aliud testimonium Concilii Menguntini sub Sebastiano Archiepiscopo cap. 51. quod sic incipit: *In collatione Ordinum, quæ cum impositione manuum, veluti rizibiles signi traditæ. Cùm enim generaliter loquatur de Ordinatione & certum sit in aliquibus propriè dictam impositionem manuum non esse usitatum; minime efficax videtur, ad probandum propriè dictam impositionem manuum in ordinatione Sacerdotis esse essentialis; nam sicut in Suddivisione v. g. per illam manuum impositionem intelligitur traditio instrumentorum, quæ dicitur p. diximus ex sancto Bonaventura, etiam aliquid modo est impositionis manuum; ita & in Sacerdotio forte posset intelligi, quantum præcisè est ex vi hujus Concilii.*

Quod addo; quia cum Concilium Carthaginense 4. expresse distingue inter impositionem manuum in Sacerdotio ac Diaconatu, & traditionem instrumentorum in aliis Ordinationibus inferioribus, necessariò intelligenda sunt proprie-

proptè dicta manuum impositio. Verùm, ut supra vidimus, ex hoc Concilio nihil efficaciter colligitur pro hac nostra Conclusione.

152. Alia probatio ex Concl. Trident.
Revertamur itaque ad Concilium Tridentinum & expendamus can. 4. sess. 23. Si quis dixerit, per sacram Ordinationem non dari Spiritum sanctum, ac proinde fructu Episcopos dicere: Accipe Spiritum sanctum &c. anathema sit. Ergo secundum Concilium per illa verba, quae profertur ab Episcopo, imponente manus Sacerdotibus post Communione, confertur Spiritus sanctus, id est, gratia sanctificans.

Et estò hæc sola conferret, absque nova potestate, aut novo charactere, adhuc illi impositio manuum foret partiale Sacramentum Sacerdotii, id est, signum externum collarium ex opere operato gratia sanctificantis in Ordinatione Sacerdotis. Interim, quia non videtur dari nova gratia pro potestate jam tradita, sive ad ultimum potestatis jam traditæ; quoniam sufficiens gratia cum ipsa potestate potuit dari, & nulla fuit ratio eam differendi; si nova datur gratia, quidni etiam per illam impositio nem manuum concedatur nova potestas? Immo, ut habet secunda pars Conclusionis, novus character?

153. An imprimatur no-
Enimvero character nihil aliud est, quam si gnūm quoddam spiritale & indeleibile illius potestatis; si ergo conceditur nova potestas, etiam imprimitur novus character. Vel si dixeris, priorem characterem extendi; dicam ego, etiam priorem potestatem extendi; cur enim minus possit una potestas extendi ad plures actus efficiendos, v.g. consecrationem & absolutionem, quæ unius character ad plures potestates significandas, v.g. potestatēm consecrandi, & absolvendi?

Si replicaveris; ut diversi characteres in Ordinationibus imprimantur, opus est, ut unus alium necessariò non supponat; replico & ego; ut diverse potestates in Ordinationibus concedantur, oportet ut una aliam necessariò non supponat. Vel ergo hæc non dantur diverse potestates, cum una aliam essentialiter supponat, ut haberet tertia pars Conclusionis; vel etiam imprimuntur diversi characteres, estò unus alium essentialiter supponat.

Vasquez supra n. 57. existimat, neque produci novum characterem, neque eundem extendi; sed scilicet esse ei, qui talem characterem habet, & priorēm potestatem, nempe consecrandi, et annexam, conferrit aliam ad absolendum; hæc autem, inquit, potestas, sicut & prior, supra characterem nihil aliud addit, nisi relationem destinationis divinae ad hoc, aut illud ministerium, quæ est extrinseca denominatio, & proinde in re denominata relatio rationis, ex fundamento reali, tamquam à forma extrinseca, proveniens, sicut in aliis etiam accidit. Hæc ille.

Ego autem dico; me nullam videre ratio-

nem, quare potius unum partiale Sacramentum Sacerdotii imprimat characterem, quam aliud, cum Tridentinum simpliciter definiat, per sacram Ordinationem imprimat characterem sensu. 23. can. 4. Si quis dixerit, per sacram Ordinationem . . . non imprimat characterem . . . anathema sit.

Ratio; inquis; disparitatis est; quod posse rius partiale Sacramentum inveniat characterem impressum. Respondeo; partiale, concedo; totalem, nego; & ideo imprimat aliam partem, ut sit talis. Ego enim non timeo maius inconveniens in collatione characteris per partes, quam in collatione gratia aut potestatis sacerdotalis per partes.

Si autem dixeris: non conferti potestatem sacerdotalem per partes, sed Sacerdotes crescere in Sacerdotii potestate; sicut crescit infans, qui tamen non dicitur per partes humanitatem & naturam suam accipere; dicam ego similiter characterem sacerdotalem non conferti per partes, sed Sacerdotes crescere in sacerdotali charactere; sicut crescit infans, qui tamen non dicitur per partes humanitatem & naturam suam accipere.

Et quid mirum, si infans non dicatur per partes humanitatem & naturam suam accipere; cum in accretione partes sint eiusdem planè naturæ, & essentialiter eandem habentes materiam & formam? Impresariarum autem sunt plures materia, & formæ specie distinctæ, & per consequens plura Sacraenta partialia species distinctæ, sicuti consecratio panis, & consecratio viñi; quidni ergo, sicuti per partes conficitur totale Sacramentum Eucharistia; ita etiam rectè dicatur, per partes confici totale Sacramentum Sacerdotii; per consequens per partes confiri gratiam, potestatem & characterem sacerdotalem? Nullam invenio in hac locutione, & re ipsa inconvenientiam, & ideo cum Scoto probabiliter assero, sic fieri.

Cum autem utraque potestas ordinetur, saltem mediata, ad ministerium Eucharistie, nam utraque per potestatēm absolventi magis disponitur potestas homo ad debitè recipiendu[m] Sacramentum, latus Ordo, & assistendum Sacrificio, quæ energumenus per exorcismos, & utraque conforatur ritu sacro & solemnissimo; quid vetat utramque potestatēm vocari Ordinem?

Equideum cum essentiali dependentia potestatis absolventi, à potestate consecrandi; non autem potestatis consecrandi, à potestate absolventi. Ita communiter Theologi, contradicentes Tangero disp. 7. q. 2. n. 125. ibi: Nec consecratio, cum potestas illa duplex consecrandi & absolventi, nullum inter se essentiali ordinem & dependentiam habeat, cur, loquendo de valore rei, non æquè posterior finè priori, ac prior finè posteriore confidere posset. Hæc ille.

Et Ariaga disp. 57. n. 43. putat, hanc rem Ariaga.

Sff 2. plane

missi. 1600
narratio
ad hanc causam
etiam
1600

Occurrunt
objectiones
bus.

Et finaliter,
resolutis Aut
or cum
Scoto im
primi du
plicem pa
tialem cha
racterem;

157.
Utraque
per potestatēm
absolventi
potestas
recte appell
homo ad
Sacramentum,
latus Ordo,
& assistendum
Sacrificio,
quæ energumenus
per exorcismos,
& utraque conforatur
ritu sacro &
solemnissimo;
quid vetat
utramque
potestatēm
vocari
Ordinem?

cum essen
tiali tamen
dependentia
potestatis
absolventi
à potestate
consecrandi
dicuntur.

154.
Vasquez
existimat
neque pro
ducit no
vum, neque
eundem ex
tendit.

Iudicium
Auditoris.

putat illam planè incertam esse; quia, inquit, nobis non constat, quid Christus circa hoc disponuerit, videntur tamen omnes. Autores communiter supponere, potestatem absolvendi pendere à potestate consecrandi: id quod satis probabilitet deducere possumus ex facto ipso Christi; nam licet in futurum promisisset Apostolis potestatem absolvendi à peccatis ante passionem, noluit tamen eam de praesenti dare, quousque illos in Cœna constituit Sacerdotes; quasi per hoc denotaret, Sacerdotem esse debere eum, qui possit absolvere. Ita Ariaga.

158.
Probatur illa dependentia ex Concl. Trid.
Unde Concilium Tridentinum ubique supponit, solos Sacerdotes esse ministros Pœnitentia-
tis less. 14. c. 5. ibi: Dominus noster Iesus Christus de terra adscensurus ad calos, Sacerdotes suipius Viagrios reliquit tamquam Praesides & Iudices. Et c. 6. Declarat falsas esse, & à veritate Euangelii penitus alienas doctrinas omnes, qua ad alios quosvis homines prater Episcopos & Sacerdotes Clavum ministerium perniciose extendunt. Item can. 10. Si quis dixerit, . . . non solos Sacerdotes esse ministros Absolutionis . . . anathema sit. Iam autem ly Sacerdos, propriè & in rigore significat eum, qui habet potestatem consecrandi Corpus & San-
guinem Christi.

Licet ergo ex natura rei non sit necessaria, seu essentialis dependentia, potestatis absolvendi à potestate consecrandi, potuit nihilominus Christus Dominus facere illas inter se modo di-
cto dependentes; & fecisse, quod potuit facere, videtur colligi ex sensu Ecclesiæ, & communis
iudicio Theologorum.

Atque hinc finis hujus Conclusionis, de qua iterum redibit sermo Sæc. sequenti, ubi de materia & forma essentiali Sacerdotio. Restat in praesenti Sectione explicanda distinctio inter Sacerdotium & Episcopatum, pro qua erit

CONCLUSIO VIII.

Episcopatus est Ordo distinctus à Sacerdotio, eoque ignobilior; cum quo tamen stat, Episcopos Sacerdotibus esse superiores.

159.
Plures ante*ti* qui Theologi docuerunt, Episcopatus non esse novum & distinctum Ordinem à Sacerdotio, sed solum ejus ampliationem, seu dignitatem quandam vel eminentiam. Solum subscribam verba Doctoris Seraphici 4. dist. 24. p. 2. a. 2. q. 3. in corp. Dicendum; quod, sicut tacum est, cum Ordinus potestas principaliter sit ordinata ad dispensationem Sacramentorum, & maximè illius Sacramenti nobilissimi, scilicet Corporis Domini, ibi est status gradum & Ordinum ascendentum: & ita ultra Sacerdotum non est gradus Ordinis. Sed tamen initia hunc

A Episcopatum non esse novum & distinctum Ordinem à Sacerdotio, sed solum ejus ampliationem, seu dignitatem quandam vel eminentiam. Solum subscribam verba Doctoris Seraphici 4. dist. 24. p. 2. a. 2. q. 3. in corp. Dicendum; quod, sicut tacum est, cum Ordinus potestas principaliter sit ordinata ad dispensationem Sacramentorum, & maximè illius Sacramenti nobilissimi, scilicet Corporis Domini, ibi est status gradum & Ordinum ascendentum: & ita ultra Sacerdotum non est gradus Ordinis. Sed tamen initia hunc

gradum & Ordinem contingit esse distinctum ag-
nitatum & officiorum, qua tamen novum gradum vel
Ordinem non constituant: ut Archipresbyter, Epis-
copus, Archiepiscopus, Patriarcha, Panijeximus, que ultra Sacerdotum non addant Ordinem nec
gradum novum, sed solum dignitatem & officium.

Et ita Episcopatus, prout concernit Ordinem Sa-
cerdotii, bene potest dici Ordo: sed prout distinguenda
contra Sacerdotium, dicit dignitatem quandam vel
officium Episcopi annexum: & non est proprius
Ordinis, nec novus character imprimatur, nec nota
potestas datur, sed potestas data ampliatur. Vnde
ut non recipit alias Claves, sic nec aliud Ordinem.
Et hoc sensit Mag. Hugo: hoc etiam sensi Mag. Sen-
tentiarum, sicut patet per id, quod dicit in lucis,
quod non sunt nomina Ordinum, sed dignitatem.

Hoc etiam tenet communis opinio, quod in Epis-
copatu character novus non imprimitur; sed ibi digni-
tatem & officium conservatur, qua semper manet cum proprie-
tate Ordinis, ablatâ enim iurisdictione. Hacop
opinione sustinendo dicamus, quod Episcopatus po-
tius loquendo non est Ordo, sed Ordini eminens
dignitas. Huc uel D. Bonaventura.

Pro hac sententia citatur etiam Doctor Sub-
tilis 4. dist. 24. q. unicâ n. 5. Sed reveren-
tiglo pro opposita citari posset & debet; no-
ibi utramque resert sententiam, affirmantes ut
negantem, Episcopatum esse proprium Ordinis,
distinctum à Sacerdotio; & deinde negantem
impugnat, secundus affirmantem; quam tandem
propter reverentiam Magistri, & auctoritatem
Theologorum non satis clara, ut suam, re-
pressit.

Exscribo eius verba: De secundo articulo
sententie dictis Dionysii & Isidorii allegatis ad primam
partem, & Canonis dicunt, Episcopatum est in
proprie Ordinem. Ad quod videtur esse ratio; cum Epis-
copo convenienter quedam potestas specialis in quantum
Episcopus: aut illa est Ordinis, & tunc proprius;
aut iurisdictionis, & tunc potest afferri per propri-
tatem, quod videtur inconveniens; quia conseruatur
multo minor conseruatur Episcop, non potest affer-
ri, quin semel conseruatur, semper maneat conser-
vatum. Probatur extra de Confess. Eccles. vel aliis
Aqua in Gloss.

Non vides, quomodo probet sententiam
affirmantem, & implicitè impugnat negantem?
Et statim attexit duos modos dicendi, tenet
do Episcopatum esse Ordinem: Ista, inquit,
via possit dupliciter teneri comparando Episcopatum à
Sacerdotium. Uno modo sic; quid gradus potestis
emomens, vel propter universitatem alium, qui
respicit, vel propter nobilitatem alius, quem respicit;
Ista distinctio patet in aliis potestis, ubi alii conser-
tunt plures alii, & aliqui pauciores, tamen multo
potestis sibi competere: ut Index potest sententiam, qui
est actus nobilior, quam multi alii, qui conser-
vantis inferioris. Sed cui competit universitas al-
lius, ei competit etiam, alius nobilior, quia in
versalitate actuum comprehenditor illi actus nobilior
& ex hoc videretur, quod gradus illi, quoniam